SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	26/2946
Dok.nr:	26/26254
Arkiv:	FA
Saksbehandler:	Kristoffer Lagesen
Dato:	18.08.2026

Utredning av fullt rullerende barnehageopptak i Sortland kommune

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 031/26	Driftsutvalget	16.09.2026

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Sortland kommunes Driftsutvalg vedtar å ikke endre dagens barnehageopptaksordning til fullt rullerende opptak, men beholde dagens ordning med fortløpende rullerende barnehageopptak.

Nye opplysninger

Driftsutvalget behandling - 16.09.2026 - PS-031/26

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Votering:
Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Driftsutvalget PS - 031/26 VEDTAK:
Sortland kommunes Driftsutvalg vedtar å ikke endre dagens barnehageopptaksordning til fullt rullerende opptak, men beholde dagens ordning med fortløpende rullerende barnehageopptak.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Sortland kommunes Driftsutvalg vedtok 16. april 2026 å be kommunedirektøren utrede innføring av fullt rullerende barnehageopptak i Sortland kommune. Utredningen skulle belyse kapasitet i barnehagene, økonomiske konsekvenser og eventuelle behov for endringer i vedtektene for barnehageopptak.

Kommunedirektøren har gjennomført utredningen og bedt om innspill fra alle barnehager og deres FAU om innspill til utredningen. Det er innkommet innspill fra tre barnehager og en FAU-representant. Utredningen og innspillene følger som vedlegg til saken.

FAKTA I SAKEN
Sortland kommune har i dag et hovedopptak til barnehagene som gjennomføres på våren med oppstart ved nytt barnehageår i august. I tillegg tildeles ledige plasser fortløpende gjennom året når det er kapasitet i den aktuelle barnehagen. Dette innebærer at Sortland allerede praktiserer en form for rullerende opptak.

Utredningen beskriver tre ulike modeller:

- Rullerende opptak med flere opptaksdatoer gjennom året
- Rullerende fortløpende opptak med hovedopptak og supplerende opptak gjennom året (dagens ordning)
- Fullt rullerende opptak med kontinuerlig ledig kapasitet slik at barn kan tilbys plass når behovet oppstår

Utredningen viser at barnetallet i kommunen forventes å holde seg relativt stabilt de kommende årene. Samtidig er det størst etterspørsel etter plasser i sentrumsnære barnehager, hvor kapasiteten er mest presset. Kommunen har begrenset mulighet til å påvirke kapasitet og bemanning i private barnehager.

Kommunedirektøren anslår at innføring av fullt rullerende opptak vil kreve kapasitet til om lag 40 ekstra barn utenom dagens ordning. Dette vil medføre behov for økt bemanning tilsvarende om lag åtte fagarbeidere og seks pedagoger. Beregnet merkostnad er anslått til om lag 8,5-9 millioner kroner årlig

VURDERING
Sortland kommune har allerede en mer fleksibel opptaksordning enn det nasjonale regelverket krever. Gjennom dagens ordning med hovedopptak og fortløpende opptak resten av året tilbys barnehageplass når det er ledig kapasitet. Utredningen viser at denne ordningen i hovedsak fungerer godt og bidrar til at kommunen framstår som en attraktiv oppvekstkommune.

Fullt rullerende opptak vil kunne gi enkelte familier større fleksibilitet ved at barn kan tilbys plass nærmere tidspunktet behovet oppstår. Dette kan være positivt både for familier og eventuelle tilflyttere. Samtidig viser utredningen at en slik ordning vil kreve betydelig økt kapasitet, både når det gjelder bemanning og økonomiske ressurser. Kommunedirektøren vurderer at dagens ordning allerede dekker behovet til de fleste familier på en god måte.

Det er etterspurt innspill fra alle barnehager og deres FAU i Sortland. Det er innkommet innspill fra Granbuska barnehage, Prestelva og Blåfjell barnehage, samt FAU-representant ved Lykkentreff barnehage. Granbuska barnehage anbefaler at dagens ordning med hovedopptak videreføres. Prestelva og Blåfjell barnehage gir uttrykk for at gjeldende ordning med rullerende fortløpende opptak er det beste alternativet.

FAU-representanten viser forståelse for ønsket om større fleksibilitet, men peker samtidig på at eventuelle endringer må vurderes opp mot konsekvenser for kvaliteten i tilbudet, bemanning, arbeidsmiljø, økonomi og forutsigbar drift. Det fremheves at barnehagesektoren allerede står overfor rekrutterings- og bemanningsutfordringer, og at kvalitet og stabilitet bør prioriteres høyt. Det pekes også på at styrking av kapasitet der behovet er størst kan være mer hensiktsmessig enn å innføre en ny opptaksstruktur for hele kommunen.

Kommunedirektøren vurderer at innspillene i stor grad samsvarer med konklusjonene i utredningen. Særlig trekkes det fram at dagens opptaksordning fungerer tilfredsstillende, samtidig som utfordringene knyttet til rekruttering, bemanning og økonomi tilsier at en overgang til fullt rullerende opptak vil være krevende å gjennomføre. Videre vurderer kommunedirektøren at etter en helhetsvurdering vil kostnadene og de driftsmessige konsekvensene ved innføring av fullt rullerende opptak være betydelige høyere enn gevinsten ordningen forventes å gi.

Personalmessige forhold
Fullt rullerende opptak vil medføre behov for økt bemanning i de kommunale barnehagene for å oppfylle kravene i bemannings- og pedagognormen. Utredningen viser et estimert behov på om lag åtte fagarbeidere og seks pedagoger dersom ordningen skal gjennomføres slik at det til enhver tid finnes

ledig kapasitet. Rekruttering av kvalifisert personale er allerede krevende. Innføring av fullt rullerende opptak vil kunne forsterke disse utfordringene og skape økt behov for løpende rekrutteringsprosesser gjennom året.

Medvirkning fra Eldreråd, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Ungdomsråd
Saken er vurdert til ikke å ha direkte betydning for Eldrerådet eller Ungdomsrådet.

For Råd for personer med funksjonsnedsettelse kan saken ha indirekte betydning gjennom familier med barn som har behov for særskilt tilrettelegging. Disse vil uansett ha forrang til barnehageplass ut fra barnehagenes vedtekter. Det er ikke gjennomført egen medvirkning i forbindelse med denne utredningen.

Økonomiske forhold
Utredningen anslår at innføring av fullt rullerende opptak vil medføre økte årlige lønnskostnader på om lag 9 millioner kroner. Etter fradrag for foreldrebetaling er netto merutgift beregnet til om lag 8,5 millioner kroner årlig. Kostnader knyttet til eventuell utvidelse av arealkapasitet kommer i tillegg.

Ordningen vil være en lokal styrking utover nasjonale krav til barnehageopptak, og merkostnadene vil derfor ikke finansieres gjennom statlige ordninger.

Folkehelse
Barnehagedeltakelse har stor betydning for barns utvikling, inkludering, språk, læring og trivsel. Sortland kommune har høy barnehagedekning.

Dagens ordning bidrar allerede til at de fleste familier får dekket sitt behov for barnehageplass gjennom året. Et fullt rullerende opptak kan gi økt fleksibilitet for enkelte familier, men vurderes ikke å gi vesentlige folkehelsemessige gevinster som står i forhold til de økonomiske konsekvensene.

Klima-, miljø- og naturforhold
Saken vurderes ikke å ha vesentlige konsekvenser for klima, miljø eller naturforhold.

KONKLUSJON
Utredningen viser at Sortland kommune allerede har en velfungerende og relativt fleksibel ordning for rullerende barnehageopptak. En innføring av fullt rullerende opptak vil kunne gi økt fleksibilitet for enkelte familier, men vil samtidig kreve betydelig økt bemanning, medføre merkostnader på om lag 8,5-9 millioner kroner årlig og forsterke eksisterende rekrutteringsutfordringer.

Kommunedirektøren vurderer derfor at kostnadene og de driftsmessige konsekvensene ved innføring av fullt rullerende opptak er for store sammenlignet med gevinsten.

Vedlegg:
Utredning fullt rullerende opptak
Innspill fra Prestelva og Blåfjell barnehager
Innspill fra Granbuska barnehage
Innspill fra FAU Lykkentreff barnehage
Forespørsel om innspill til utredning om fullt rullerende barnehageopptak